

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مخطوط
منہج تدریس
حجرت رفا و ربوبیت

علمی - پژوهشی

سال بیست و چہارم - پانچواں - شمارہ دوم

تابستان ۱۳۹۲

مجله جغرافیا و برنامه‌ریزی محیطی بر اساس ابلاغیه شماره ۳/۱۱/۴۲ مورخ ۱۳۸۸/۲/۵ کمیسیون بررسی نشریات علمی وزارت علوم تحقیقات و فناوری دارای درجه علمی - پژوهشی است.

بر اساس نظر کمیسیون بررسی نشریات علمی کشور، به شماره ۳/۱۱/۵۶۲۰۲ مورخ ۱۳۹۰/۴/۲۲ فصلنامه جغرافیا و برنامه‌ریزی محیطی تا پایان خرداد ماه ۱۳۹۲ تمدید اعتبار گردید.

متن کامل مجله در پایگاه‌های اطلاع‌رسانی زیر نمایه می‌شود:

http://uijs.ui.ac.ir/gep	پایگاه الکترونیکی مجله
http://www.ISC.gov.ir	پایگاه علوم استنادی جهان اسلام
http://www.SID.ir	سایت اینترنتی جهاد دانشگاهی
http://www.magiran.co	بانک اطلاعات نشریات کشور
http://www.doaj.org	فهرست مجلات پژوهشی با دسترسی آزاد
http://jml2012.indexcopernicus.com/+++p149,3.html	نمایه کوپرنیکوس

اطلاعات مجله در پایگاه اولریخ: راهنمای بین‌المللی نشریات ادواری، فهرست شده است:

<http://ulrichsweb.serialssolutions.com>

چاپ و لیتوگرافی: انتشارات دانشگاه اصفهان

ناشر: دانشگاه اصفهان

قیمت: ۵۰۰۰۰ ریال

تیراژ: ۵۰۰ نسخه

جغرافیا و برنامه‌ریزی محیطی

صاحب امتیاز: معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه اصفهان
شماره استاندارد بین‌المللی (الکترونیکی): ۰۹۱۰-۲۲۵۲
شماره استاندارد بین‌المللی (چاپی): ۰۵۳۶۲-۲۰۰۸
سال بیست و چهارم - پیاپی ۵۰ - شماره دوم - تابستان ۱۳۹۲

سر دبیر: دکتر محمدحسین رامشت
استاد ژئومورفولوژی - دانشگاه اصفهان
mrameshat@yahoo.com

ویراستار فارسی: معصومه دهقان
m_dehghan1358@yahoo.com

صفحه آرا: فخرالسادات علوی
f.alavi@gmail.com

نشانی: اصفهان - دانشگاه اصفهان - سازمان مرکزی -
معاونت پژوهش و فناوری - طبقه دوم - اداره چاپ،
انتشارات و مجلات دفتر مجله جغرافیا و برنامه‌ریزی
محیطی

مدیر مسؤول: دکتر سعید موحدی
استادیار اقلیم‌شناسی - دانشگاه اصفهان
s.movahedi@ltr.ui.ac.ir

ویراستار انگلیسی: دکتر عادل سپهر
استادیار ژئومورفولوژی - دانشگاه فردوسی مشهد
adelsepehr@aol.com

مدیر اجرایی: اعظم صفرآبادی
شماره تماس: ۰۳۱۱-۷۹۳۴۲۳۰
دورنگار: ۰۳۱۱-۷۹۳۲۱۷۷

ناشر: انتشارات دانشگاه اصفهان
اداره چاپ، انتشارات و مجلات، معاونت
پژوهش و فناوری دانشگاه اصفهان
entesharat@ui.ac.ir

اعضای هیأت تحریریه

beikmohamadi_h@yahoo.com	دانشیار جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، دانشگاه اصفهان	بیگ محمدی حسن
m.taghvaei@geo.ui.ac.ir	استاد جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، دانشگاه اصفهان	تقی‌سوی مسعود
jahanbakhshsaeed@yahoo.com	استاد هیدروکلیماتولوژی، دانشگاه تبریز	جهانبخش اصل سعید
hafezn_m@modares.ac.ir	استاد جغرافیای سیاسی، دانشگاه تربیت مدرس	حافظ‌نیا محمدرضا
mrameshat@yahoo.com	استاد ژئومورفولوژی، دانشگاه اصفهان	رامشت محمدحسین
bhb32@yahoo.com	دانشیار مؤسسه آموزش عالی میراث فرهنگی	رضوانی علی‌اصغر
eftekhaa@modares.ac.ir	دانشیار جغرافیا و برنامه‌ریزی روستایی، دانشگاه تربیت مدرس	رکن‌الدین افتخاری عبدالرضا
rahnemai1323@yahoo.com	دانشیار جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، دانشگاه تهران	رهنمایی محمدتقی
a.zarabi@ltr.ui.ac.ir	استاد جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، دانشگاه اصفهان	ضرابی اصغر
alijani@tmu.ac.ir	استاد اقلیم‌شناسی، دانشگاه تربیت معلم تهران	علیجانی بهلول
ghayoorhassan@yahoo.com	استاد هیدرومتئورولوژی، دانشگاه اصفهان	غیور حسنعلی
myamani@ut.ac.ir	دانشیار ژئومورفولوژی، دانشگاه تهران	یمانی مجتبی

همکاران علمی این شماره (سال بیست و چهارم، پایی ۵۰، شماره دوم، تابستان ۱۳۹۲)

اعضای محترم هیأت علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی کشور که در داوری و ارزیابی مقالات این شماره با مجله جغرافیا و برنامه‌ریزی محیطی، همکاری داشته‌اند، معرفی شده و از خدمات علمی آنها تقدیر می‌گردد:

ابراهیم‌زاده عیسی	دانشگاه سیستان و بلوچستان
احمدنژاد محسن	دانشگاه زنجان
احمدی‌پور زهرا	دانشگاه تربیت مدرس
انتظاری مژگان	دانشگاه اصفهان
بیزی خدارحم	دانشگاه زابل
تقوایی مسعود	دانشگاه اصفهان
جعفری غلاحسن	دانشگاه زنجان
حکمت‌نیا حسن	دانشگاه پیام نور
خسروی محمود	دانشگاه سیستان و بلوچستان
ذوالفقاری حسن	دانشگاه رازی رمانشاه
رامشت محمدحسین	دانشگاه اصفهان
رضایی مقدم محمدحسین	دانشگاه تبریز
سپهر عادل	دانشگاه فردوسی مشهد
سلطانی ناصر	دانشگاه ارومیه
سیف‌الدینی فرانک	دانشگاه تهران
عسگری سهراب	دانشگاه پیام نور
فرج‌زاده منوچهر	دانشگاه تربیت مدرس
قوی‌دل یوسف	دانشگاه تربیت مدرس
مختاری داود	دانشگاه تبریز
مختاری رضا	دانشگاه پیام نور
المدرسی سیدعلی	دانشگاه آزاد اسلامی واحد یزد
معصوم‌پور جعفر	دانشگاه رازی کرمانشاه
ملکی امجد	دانشگاه رازی کرمانشاه
موسوی میرنجف	دانشگاه ارومیه
نجف‌پور بهرام	دانشگاه پیام نور
نوری حمید	دانشگاه ملایر
یمانی مجتبی	دانشگاه تهران

راهنمای تنظیم مقالات

برای جلوگیری از تأخیر در داوری و انتشار به موقع مجله، لطفاً به نکات زیر توجه فرمایید.

عنوان مقاله

نام و نام خانوادگی، رتبه علمی و تخصص، دانشگاه، شهر، کشور

چکیده فارسی (۲۵۰-۳۰۰ کلمه): شامل طرح مسأله، روش‌شناسی تحقیق و نتایج، واژه‌های کلیدی (۴-۶ کلمه).

۱- مقدمه: شامل طرح مسأله و بیان اهداف، بررسی پیشینه موضوع و طرح پرسش‌ها یا فرضیات تحقیق، محدوده و قلمرو پژوهش، روش‌شناسی تحقیق: الگوی بررسی، تعریف مفاهیم و فنون گردآوری و تحلیل داده‌ها.

۲- بحث اصلی: ارائه یافته‌ها، تجزیه، تحلیل و تفسیر آن‌ها.

۳- نتیجه‌گیری.

منابع شامل:

- کتاب تالیف شده: نام خانوادگی، نام (مؤلف)، (سال)، نام کتاب، ناشر، نوبت چاپ، محل چاپ، تعداد صفحات

- کتاب ترجمه شده: نام خانوادگی، نام (مؤلف)، (سال)، نام کتاب، نام و نام خانوادگی مترجم، ناشر، نوبت چاپ، محل چاپ، تعداد صفحات.

- مقالات: نام خانوادگی، نام، (سال)، نام مقاله، نام مجله، شماره‌ی مسلسل، محل چاپ، صفحات (ص-ص)

- پایان‌نامه‌ها: نام خانوادگی، نام نویسنده، (سال)، عنوان پایان‌نامه، نام خانوادگی و نام استاد راهنما، دانشگاه و گروه.

(ارسال چکیده مبسوط فارسی و انگلیسی مقاله برای همه نویسندگان در زمان ارسال مقاله

الزامی است)

خلاصه مقاله تحت عنوان چکیده مبسوط به فارسی و انگلیسی (فونت ۱۲ تایم نیو رومن، فاصله

خطوط ۱) حداقل در دو صفحه؛

مبسوط فارسی شامل موارد:

عنوان مقاله

۱- مقدمه

۲- روش‌شناسی

۳- بحث

۴- نتیجه‌گیری

واژه‌های کلیدی

موارد حتماً کدبندی شده باشند

Extended abstract:

1-Introduction

2- Methodology

3- Discussion

4- Conclusion

Key words

فرمت منابع پایانی به انگلیسی:

- کتاب تالیف شده: نام خانوادگی، نام، (سال میلادی)، نام کتاب، ناشر، نوبت چاپ، محل چاپ، تعداد صفحات.

- کتاب ترجمه شده: نام خانوادگی، نام، (سال میلادی)، نام کتاب، نام و نام خانوادگی مترجم، ناشر، نوبت چاپ، محل چاپ، تعداد صفحات.

- مقالات: نام خانوادگی، نام، (سال میلادی)، عنوان مقاله، نام مجله، شماره مجله، محل چاپ، تعداد صفحات مقاله

- پایان نامه‌ها: نام خانوادگی، نام، (سال میلادی)، عنوان پایان نامه، نام خانوادگی و نام استاد راهنما، دانشگاه و گروه.

- مقاله در word 2000 و بالاتر.

- حاشیه متن: طرفین ۲.۵ و بالا و پایین ۳.۵ باشد؛

قلم مورد استفاده در متن مقاله: عنوان مقاله با قلم بی لوتوس سیاه ۱۶، تمامی عنوان‌های در متن با قلم بی لوتوس سیاه ۱۳ و متن مقاله با قلم بی لوتوس معمولی ۱۳، فونت جداول حداکثر ۱۰ و متن خلاصه انگلیسی با قلم تایم نیو رومن ۱۲، عناوین اشکال و جداول با فونت ۱۲ بی لوتوس سیاه باشد.

فرمت نمودارها: نمودارها به صورت ساده ترسیم شوند راهنمای عددی نمودارها حتماً فارسی و در سمت چپ آنها قرار گیرد از ترسیم نمودارهای چند بعدی خودداری کنید

جداول حتماً در محیط وورد تایپ شده و عدم استفاده از جداول به صورت عکس؛

همه اشکال و جداول به وسیله نویسنده باید در مقاله و در نزدیک‌ترین محل مورد اشاره قرار داده شوند و از ارسال فایل‌های ضمیمه تحت عنوان فایل جدول و نمودار و نقشه جداً خودداری کنید؛

همه نقشه‌ها، نمودارها، و تصاویری که در مقاله مورد استفاده قرار می‌گیرند باید با عنوان شکل و به ترتیب قرار گیری در متن شماره گذاری شوند.

فرمت نقشه‌ها

عنوان نقشه	نقشه	نقشه	
راهنمای نقشه		ترسیم کنندگان	راهنمای نقشه
ترسیم کنندگان		عنوان نقشه	

سخن سردبیر

از جمله مباحثی که در علوم محیطی همواره به عنوان بخشی از دانش به آن پرداخته می‌شود پیش‌بینی تحولات در آینده و یا در اصطلاح آینده پژوهی است. با چنین نگرشی چنانچه بخواهیم دورنمایی از چالش‌های پیش روی ایرانیان در ۵۰ سال آتی آنهم در حوزه و قلمرو محیط و معطوف به آب ترسیم کنیم، باید در تدارک استراتژی‌های دیگری برآییم. مسأله آب در ایران در دستور کار محققان و مهندسان وزارت نیرو و دیگر متولیان این مقوله بوده و راه‌های مقابله با چالش‌ها در این زمینه نیز تقریباً روشن است. مدیریت مصرف آب، انتقال آب، تغییر الگوی مصرف آب و ذخیره سازی از جمله سیاست‌های اصلی راهبردی وزارت نیرو در ایران است. اخیراً بحث تولید منابع آب نیز به عنوان گوشه‌ای از بحث‌های متداول مطرح شده است. در واقع باید به این نکته متذکر شد که تولید منابع جدید غیر متعارف منابع آبی باید از جمله رویکردهای اصلی وزارت نیرو باشد.

با توجه به پیش‌بینی‌های اقلیم شناسان در مورد گرم شده ۲/۵ تا ۳ درجه‌ای دمای متوسط ایران در پنجاه سال آینده و از دست رفتن بیش از ۷۰ درصد منابع جامد بارشی ایران به خوبی می‌توان درک کرد که تنها نمی‌توان به اقدامات مدیریتی آب اکتفا نمود و تولید منابع جدید آب بیش از پیش الزامی می‌شود.

موضوع کمبود تولید آب در فضای ایران و پیش‌بینی شرایط در چند دهه آینده ما را بر آن می‌دارد که ضمن بکار گرفتن ابتکار در زمینه مدیریت منابع فعلی، راهبرد تولید منابع جدید آبی را نیز مورد توجه و مورد نظر قرار دهیم و نسبت به ایجاد سیستمی که بتواند مدیران ما را در مانور آبی کمک نماید نیز اقدام کنیم. شاید ایده ایجاد شبکه سراسری آب در ایران همانند شبکه سراسری برق توضیح مناسبی برای چنین راهبردی باشد. به طور قطع وجود منابع متعدد تولید برق در چهارگوشه ایران و داشتن یک شبکه کارآمد انتقال شبکه‌ای سبب شده است که ما بتوانیم از منابع تولید برق به صورت بهینه بهره‌مند شده و با استفاده از زمان تاخیر پیک بهره‌برداران حتی شرایط مبادله برق با کشورهای همسایه را نیز مدیریت کنیم. داشتن شبکه آب سراسری با توجه به توزیع متفاوت بارش‌ها و الگوهای زمانی آن و همچنین ویژگی‌های توپوگرافی ایران می‌تواند بخش عمده‌ای از کسری آب را در مواردی جبران نماید ضمن آن که آب تولید شده از منابع جدید و غیر متعارف مانند آب شیرین کن‌ها، باروری ابرها و یا تولید ابر و بارش و ... نیز می‌توانند نقش کارآمدی خود را در بهره‌برداری تثبیت نمایند. برای مثال باروری ابرها معمولاً در مکان‌هایی می‌تواند بازده قابل قبولی داشته باشد که به صورت طبیعی دارای بارندگی کافی هستند لذا؛ تولید آب در این مناطق باید توسط شبکه‌ای به مکان‌های نیازمند انتقال یابد. شاید بتوان با این توضیحات تصویری از راهبردهای جدید برای ادامه حیات مدنیت در ایران پنجاه سال آتی به نمایش گذارد و آن پانلی است که یک محور آن دانش تولید آب با روش‌های غیر متعارف و محور دیگرش ایجاد شبکه آب سراسری در ایران است. بدیهی است بعد سوم در این پانل می‌تواند راهبردهای مدیریتی از الگوی مصرف تا ایجاد فرهنگ مطلوب در بهره‌وری از آب، مایه حیات بشری باشد.

دکتر محمدحسین رامشت

سردبیر مجله جغرافیا و برنامه‌ریزی محیطی

جغرافیا و برنامه‌ریزی محیطی
سال بیست و چهارم - پایی ۵۰ - شماره دوم - تابستان ۱۳۹۲

فهرست مطالب

- ۱-۲۲ ■ **هویت مکان و ادراک آن با رویکرد ژئوسیستمی**
محمد شریفی، محمدحسین رامشت، مجتبی رفیعان، یوسف قوبدل
- ۲۳-۳۸ ■ **طبقه‌بندی همدید الگوهای گردش موثر بر آب و هوای ایران در تراز دریا**
قاسم عزیزی، تیمور علیزاده
- ۳۹-۵۲ ■ **تهیه نقشه سیمای طرح با هدف کنترل فرسایش براساس الگوی ژئومورفولوژی (مطالعه موردی: حوضه آبریز زنوزچای)**
لیلا کاشی‌زنوزی، حسن احمدی، حسین سعادت، علی اکبر نظری، محمد نامدار
- ۵۳-۷۴ ■ **سنجش شاخص‌های ذهنی کیفیت زندگی در نواحی روستایی مطالعه موردی: دهستان جعفرابای جنوبی شهرستان ترکمن**
سیدعلی بدری، محمدرضا رضوانی، مجید قرنجیک
- ۷۵-۸۸ ■ **بررسی نقش نوزمین ساخت، عوامل مورفوکلیماتیک و آنتروپوژنیک در پیدایش و تحول مخروط افکنه‌ها (مطالعه موردی: مخروط افکنه گرمسار)**
سیاوش شایان، محمد شریفی کیا، غلامرضا زارع
- ۸۹-۱۱۰ ■ **تحلیل شاخص‌های سکونتی در شهرستان‌های استان اردبیل با استفاده از روش شباهت به گزینه ایده‌آل فازی (نمونه موردی: نقاط شهری)**
علی زنگی‌آبادی، جابر علی‌زاده
- ۱۱۱-۱۲۸ ■ **تأثیر بادهای ۱۲۰ روزه بر امنیت منطقه سیستان**
مرتضی کریمی، محمدحامد یزدانی، افشین نادری
- ۱۲۹-۱۴۰ ■ **تحلیل همدید یخبندان‌های فراگیر و بادوام ایران**
سید ابوالفضل مسعودیان، محمد دارند
- ۱۴۱-۱۵۲ ■ **افتراق‌های ژئومورفولوژی مناظر کویری استان یزد**
محمدرضا نوجوان، معصومه هاشمی
- ۱۵۳-۱۷۴ ■ **رابطه ساخت اجتماعی شهرها و میزان آسیب‌پذیری در برابر خطر زلزله مطالعه موردی: محلات کلانشهر تهران**
محمود قدیری، عبدالرضا رکن‌الدین افتخاری
- ۱۷۵-۱۹۲ ■ **بررسی و تطبیق شواهد ژئومورفولوژی و لرزه‌شناسی زمین ساخت فعال در محدوده زاگرس مرکزی**
رسول شریفی، مسعود معیری، حسنعلی غیور، همایون صفایی، عبدالله سیف
- ۱۹۳-۲۱۰ ■ **شاخص‌های زیست اقلیمی مؤثر بر ارزیابی آسایش انسان (مطالعه موردی: شهر شیراز)**
مسعود صفایی‌پور، مهران شبانکاری، سید طیبه تقوی
- ۲۱۱-۲۲۲ ■ **امنیت سکونت، کلید ساماندهی سکونتگاه‌های غیررسمی مورد مطالعه: حوزه کلانشهر تهران (اسلامشهر، نسیم شهر و گلستان) و کرج در استان البرز**
ابوالفضل مشکینی، یداله صادقی، محمد اکبری
- ۲۲۳-۲۳۴ ■ **ارزیابی توزیع فضایی پارک‌های شهری تبریز با استفاده از سیستم اطلاعات جغرافیایی GIS (روش تطبیقی تحلیل شبکه و بافرینگ)**
ابوالفضل قنبری، محمد قنبری
- ۱-۶۰ ■ **متن انگلیسی**

